

കവറ്റേസ്റ്റാർ ●
പി.എ നാഷാദ്

ദേശീയപാത പ്രക്ഷോഭം ജനപക്ഷ ചേരിയുടെ രാഷ്ട്രീയ വിജയം

കേരളത്തിൽ സാവകാശമാണകില്ലും ഗാരബപുർണ്ണവും ജനകീയവുമായ രാഷ്ട്രീയ സമരങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുകയും വിജയിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അഗോളവത്കരണാനന്തര കേരള തതിൽ മുഖ്യാരാ രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾ കേരളത്തിൻ്റെ സാമൂഹിക അവസ്ഥകളെ വിലയിരുത്തു നന്തില്ലും അലീമുഖികരിക്കുന്നതിലും നിരതരം പരാജയപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. കേരളത്തിൻ്റെ പുതിയ സാമൂഹിക സാഹചര്യങ്ങളെ നേരിടാനാക്കാതെ ഉപരിപ്പിപ്പുവമായ മുദ്രാവാക്യങ്ങൾ മുഴക്കി സാധം വിശ്വാസ്യത ഏകുത്തുകയായിരുന്നു ഇടത് വലത് പാർട്ടികൾ. ഇടത് വലത് ഒരുക്കായി ഏറ്റു ടുത്ത മുന്നാർ വിമോചന ദാത്യും കാറ്റയുടെ മുന്നിൽ തകർന്നിരുന്നത്, പാർട്ടികൾക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ട രാഷ്ട്രീയ ഇച്ചാശക്തിയുടെയും അടിസ്ഥാന ജനകീയ പ്രസ്താവനകളും ശേഷിക്കു വിവിശ്ശേഖ്യും സാക്ഷിപ്പത്താണ്. രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾ നടത്തിയ വിലക്കയറ്റ വിരുദ്ധ സമരാഭാസങ്ങളെ ജനങ്ങൾ അപഹാസ്യതയോടെ കണ്ടതിന്റെയും കാരണം രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾക്ക് സാദേഖ്യം ഇല്ലാതാവെന്നതു തന്നെ.

കേരള രാഷ്ട്രീയം വേണ്ടതെ വിശകലനം ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത ഒരു മറുവശവും ഇതിനുണ്ട്. മുഖ്യ ധാരാ രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുപുറത്ത് നിരതരം നടക്കുന്ന പ്രക്ഷോഭങ്ങളും അവയുടെ ജനകീയ പകാളിത്തവും സമര വിജയങ്ങളുമാണത്. കഴിഞ്ഞ നാല് വർഷത്തിനിടയിൽ ഭരണപക്ഷ/പ്രതിപക്ഷ കക്ഷികൾ ഉയർത്തിക്കാണ്ഡുവരികയും വിജയപ്പെട്ടുകയും ചെയ്ത സമരങ്ങളെത്തെല്ലാം ഏന്ന അനോഷ്ഠാം മാത്രം മതിയാക്കും കേരളത്തിലെ പ്രക്ഷോഭ ചരിത്രത്തിലെ പുതിയ ഗതിമാറ്റം

ତତ୍ତ୍ଵରେ ଅଭିଭୂତ ପରମ୍ପରା ତିରପୁରିଯାଣୀ. ଏହି ବିବସା ନୀଳକ୍ଷେତ୍ର ନିତକୁଳା ଚାନତ ଵିଷୟଙ୍ଗରେ ଦ୍ୱୀରୁ ଜଗକିଯ ସମରଣାତିଥି କେନ୍ଦ୍ରତିଥିଲେ ମୁଖ୍ୟାରା ରାଶ୍ତ୍ରିୟ ପାରିଶ୍ରମକୁଳେତରୁୟ ଯୁଵଜନ ସାଂ ଧରନକୁଳେତରୁୟ ସାମାଜିକ୍ୟ ଏତରେତୋମୁଣ୍ଡାତିକ୍ରମକୁ ଏହି ଚୋଭ୍ୟତିକିର୍ଣ୍ଣ ଶୁଣ୍ୟମେଳନ ମୁହଁପରି ଯିଠି ନିର୍ମାଣ ବିଜ୍ଞାନ୍ୟକାଳିକୁଳା ଜଗକିଯ ସମରଣାତିଥିର ପ୍ରସତି ବୋଯୁପ୍ରେସ୍ଟକ. ଚେ ଆଗିଯୁସ୍ତ ପ୍ଲାଷ୍ଟିମର୍କ୍ୟ ଆତିରୁପ୍ରିଭିଲ୍ଟିଯୁସ୍ ପାରକରିବୁସ୍ତ ରୂପେ ପ୍ରେସ୍ଟ ସମର ବିଜ୍ଞ ଶାମକକୁଳ୍ପ, କେନ୍ଦ୍ର ତତ୍ତ୍ଵରେ ପତ୍ରକେ ପତ୍ରକେ ରୂପେ ପ୍ରେସ୍ଟ ବୁନ ଏହି ରାଶ୍ତ୍ରିୟ ଯାମାନିମ୍ବମାଣୀ.

கேரளத்தில் 200-லடிகாங் பிரேசேன்ஜஸ்தி விவிவ ஆவஶ்யகம் உள்ளிஷுகோள் ஸமரங்கள் நடந்துகொண்டிருக்கின்றன. அதிகார நேர்த்துறை வறிவிக்குந்த கேரளத்திலே முழுயார ராண்டிய பார்டிக்கலோ ஶ்ரீவேலாமாய வழக்கிதழைக்கலோ அல்ல; மிகுஷ் சாயாரங்காரராயு விகங்கரத்தினையும் மஹா ஹரகத்துமான். ஸமரணங்குநட நிர்ணயக் ஸார்டின்ஜஸ்தி எல்குந்து ஸமூஹிக் பிரவர்த்தக ரூட் பிரித்து ஸமரங்க்க வலிய உருப்பு நஞ்சுக்கு. காலாவெள்ளல்யும் ஸாவிகாமல்கில்யும் கேரளத்தில் ஹத்தரா ஸமரங்க ஓன்றாகவே பராஜயபூர்டிக்கிலெழுந்தான் ஸதா. பரிசுமி தியெய்யும் டுவியெய்யும் அன்றாயினப்படித்துவ ஹத்தரா ஸமரங்கஸ்தி பிரக்ஷாங்காரிக்கிறக் கூடும் அலி முவிகிரிக்கேண்டிப்பிருந்த வள்க்கட கோர்ப்புரேஷ் முதலாந்திரயும் அவருடை கங்காளி மாரியுமான். மூன்றாவதில் டார்யாவளக்கில் சென்றியிரு ஹாவிஸ்கான் பிரதியோசி. காதிக்கு டன் ஏஸ்.ஐ.ஐ.ஏஸ் ஆவளக்கில் வழுத்தகார லீலா மூட்டு. கேரளத்திலே ராண்டிய பார்டிக்கல் ஹத்தரா வள்கிட்காரரா வல்லியகப்பூர்த்துவ ஜநதாப்பர்த்துவ ஜாகுராய்தான் கேரளத்திலே ஸமகாலிக் ராண்டிய பிரதிஸூனி.

ദേശീയ പാത വികസനത്തിലെ വസ്തുതകൾ

1971-'74 කාලයෙහිවිට එස්.එච් නාත්‍යපතියෙහු පතිගෙණු විකිසුප්‍රිකර් තෙහවෙ ආමේනිට් තිබුණානිජත්. රැක වර්ෂපතිකුවෙනුවිൽ එස්.එච් නාත්‍යපතියෙහු 30.5 මීටරින් ලාංඡ් අකුසිජස් ගුප්තිකර් සරක්කාර ප්‍රූතිකරිජත්. පහේස 35 වර්ෂපතිකුවෙනුවින් එස්.එච් නාත්‍යපතියෙහු නාඟුවත්ප්‍රාත්‍යායි විකිසුප්‍රිකර් මාරිමාරි වාන සරක්කාරුකර් තෙවා ගායිලු. හුදුවෙනු මුතල කාසරකෝක වර් ගීඩුකිඩකුගා එස්.එච් පතිගෙණු ඇතේ කාල තුළවිൽ විකිසුප්‍රිකර් ගුවනිකුවෙනුවෙනු ගුප්තිකර් ක්‍රමයෙහි ප්‍රූතිභාගු. දුරිලාගා සෘඛවු 22/30 මිගිරුකුවිල ලාංං අකුසිජස් ගුප්තිකර් ප්‍රූතිකරිකාශකරු ගෙවෙනු ප්‍රතිය බෙබුදු සුකුජාර ගිර්හාණා තිබුණානිජතිරිගේ පෙන්වනායි පොක්කා, රාමගානුකාර, මුශ්‍යුප්‍රිඵන්ජාර තුඟයී දෙන්වයි බෙබුදුසුකර්කා වෙශීයුවෙනු ගොඩියිකෙස්සුකාලු ගැසිකරායි සෘඛවුමෙරුකාර

ലുകളും നടന്നു. പക്ഷേ ഫെറവേ അതോറിറ്റി അവയുടെ നിർമ്മാണം ധമാസമയത്ത് ആരംഭിക്കാനോ സ്ഥലം വിചുരകാടുത്തവർക്ക് മതിയായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാനോ തയാറായില്ല. മുഴുപ്പിലഞ്ചാട് രബ്ബുസിൽ ഇരകളിൽ ചിലർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുകയും ചിലർക്ക് തകണ്ടുവെക്കുകയും ചെയ്തു. ഇടപുള്ളി- മൃത്യുകുന്നം മേഖലകളിൽ വികസനത്തിൻ്റെ പേരിൽ 30 വർഷത്തിലെങ്കിം ഭൂമി ഇടപാട് മരവിപ്പിച്ചു വെച്ചു. സർക്കാരുകളുടെ അനാസ്ഥയും കെടുകാരുസ്ഥതയും കാരണം മാതി വികസനത്തിൻ്റെ പേരിൽ ദേശീയ പാതയുടെ ഇരുവശത്തുമുള്ള അയിരക്കണക്കിന് മനുഷ്യർ ഭൂത്യുടെ ക്രയവിക്രയവും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്താനാക്കാതെ നിന്തു പ്രധാസ ത്തിലക്കപ്പെട്ടു. സന്ത്യാജാതിക്കും അരിദ്വാം അനുഭവിക്കുന്നവർ, പണമുഖാതിക്കും വീട് പണിയാൻ കഴിയാതെ ചോർക്കനാലിക്കുന്ന വിട്ടിൽ താമസിക്കുന്നവർ തുടങ്ങിയ ഒരു പുതിയ ജനവിഭാഗത്തെ സൃഷ്ടിച്ചു എന്നല്ലാതെ വികസനത്തിനു വേണ്ടി ക്രിയാത്മകമായ ഒരു നടപടിയും കേന്ദ്ര - സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ സ്വീകരിച്ചില്ല എന്നതാണ് സത്യം.

ദേശീയപാത പ്രക്ഷേഖാദ്ധനത്തിൻ്റെ രാഷ്ട്രീയ പ്രസക്തി

1991 മുതൽ ഈതു സ്വീകരിച്ചിരുന്ന നവുമതലാളിത്തെ വികസന ക്രമത്തിൻ്റെ ഭാഗമായി, വിദേശ മുലധന നിക്ഷേപം സുരക്ഷിതമാക്കുന്നതിനും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി ഇന്ത്യയിലെ ഇൻഫ്രാസ്റ്റ്രക്ചർ മേഖലകളിൽ ദ്രുതഗതിയിലുള്ള വികസനം അനിവാര്യമാണെന്ന് ലോകമാക്കുന്ന ഏ.എ.ഓ. എപ്പോം ഇന്ത്യയോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. വികസനം സകാരു മുലധന സമാഹരണത്തിലും മാത്രമേ പാടുള്ളുവെന്നത് ലോകമാക്കിയെന്ന് അടിസ്ഥാന പ്രമാണവുമാണ്. അതിൻ്റെ സാക്ഷാത്കരണത്തിനായി 1995-ൽ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വാങ്ങപെയി സർക്കാർ ഇന്ത്യയിലെ റോഡുകൾ അന്തർദ്ദേശീയ നിലവാര ത്തിലേക്ക് ഉയർത്താൻ തീരുമാനിക്കുകയും ദേശീയപാത വികസന പദ്ധതിക്ക് രൂപം നൽകുകയും 2000-ത്തിൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു.

രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളുടെയും പത്രമാധ്യമങ്ങളുടെയും കുറകരമായ മുന്നത്തിൻ്റെ മറവിൽ വസിച്ച നയ വൃത്തിയാനത്തിലുടെയായിരുന്നു ഈതു ഇന്ത്യയിലെ ഗതാഗത വികസന പ്രക്രിയക്ക് നാദി കുറിച്ചത്. സകാരു മുലധന നിക്ഷേപം സുരക്ഷിതമാക്കുന്നതും നഷ്ട സാധ്യത (risk factor) കുറഞ്ഞതും വൻലാഭം ഉറപ്പുള്ളതുമായ മേഖലയായി റോധ് വികസനത്തെ മാറ്റിക്കണ്ടിരുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ ദേശീയപാതകളും ഉപരിതല ഗതാഗത മാർഗ്ഗങ്ങളും മുഴുവൻ ബി.എ.ടി (build, operate and transfer) അടിസ്ഥാനത്തിൽ മുലധനസ്കതികൾക്ക് വിൽക്കാനാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചത്. നിർമ്മാണത്തിനുശേഷം ഫോർ പിരിക്കാനും പാതയോരങ്ങളിലും ജാഗ്രഷനുകളിലും മാളുകളും പൂശ കളും നിർമ്മിച്ച വാൺഡു കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാനുമുള്ള അവകാശങ്ങളും നൽകി. കൂടാതെ നികുതിയിലേക്കുകളുടെ വന്നിച്ചു ഓഫൈകളും.

പൊതുമേഖലകൾ സകാരുവാർക്കിലുണ്ടാക്കിയിരുന്നതിനെതിരെ പ്രക്ഷേഖാദ്ധനിൽ നേതൃത്വം നൽകുന്ന ഇടതുപക്ഷത്തിൻ്റെ ട്രിപ്പുരയും ബംഗാളും വൻകിട മുലധന ശക്തികൾക്കു സർക്കാരുകൾ ജനവിരുദ്ധം നയങ്ങൾക്കു വികസിപ്പിക്കാനുള്ള വീരിൽ പേരിൽ വഴിക്കൊടുത്തു. ദേശ വ്യാപകമായി ജനകീയ അടിത്തര വികസിപ്പിക്കാനുള്ള മികച്ച സന്ദർഭത്തെ നവുമതലാളിത്തെത്തെ അഭിമുഖിക്കിക്കാനുള്ള ആശയകരഭ്രതിലും നഷ്ടപ്പെട്ടുള്ളതുകയായിരുന്നു ഇടത് പാർട്ടികൾ. ശാഖിസ്ഥാത്തിൻ്റെയും നെഹറു വിയൻ സോഷ്യലിസ്ഥാത്തിൻ്റെയും പിൻമുറകാർ വൈമന്യസങ്കേതാനുമുള്ളുതോതെ അവർക്ക് ചുവപ്പൻ പരവതാനി വിരിച്ചു. രാജസ്ഥാനിലും ഗുജറാത്തിലും ദേശീയതയുടെ മൊത്തക്കച്ചവടകാർ മംഗള പത്രം നൽകി ആരംഭിച്ചു. പത്ര മാധ്യമങ്ങൾ പുതിയ വികസനത്തിൻ്റെ നല്ല നാളേക്കരു കുറിച്ച ആമോദം കൊണ്ടു. വൻ അഴിമതിയും സജനപ്രക്ഷപാതവും ജനന്ദ്രോഹ നയങ്ങളും ദത്തുചേരുന്ന ഉപരിതല ഗതാഗത വികസനത്തിൻ്റെ പാളിച്ചുകൾ പുറംലോകമിയാൻ വൈകിയതിൻ്റെ കാരണം മു മുകുട് മുന്നണികളുടെ അവിശുദ്ധ ബസബന്ധങ്ങളിരുന്നു.

കേരള പ്രതിരോധത്തിൻ്റെ തുരുത്

ദേശീയപാത വികസനത്തിൻ്റെ മുന്നാംലുത്തിൽ എൻ.എച്ച് നാൽപത്തിയേഴും പതിനേഴും നാലുവർപ്പുതയാകി നവീകരണവും ഉൾപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. രണ്ട് പാതകളും കേരളത്തിലും കടനുപോകുന്നവയാണ്. ഇതിൻ്റെ ഭാഗമായി 2005-ലും 2006-ലും നടന്ന ദേശീയപാത വികസന ചർച്ച കളിൽ കേരള സർക്കാരും കേന്ദ്ര സർക്കാരും ദേശീയ പാത അതോറിറ്റിയും ചേർന്നടക്കത തീരുമാനം, കേരളത്തിലെ ദേശീയ പാതകൾ 30 മീറ്ററിൽ നാലുവർപ്പുതയാക്കാമെന്നായിരുന്നു. എന്നാൽ

2007-ൽ കേരള ഉപതിലെ ഗതാഗത വകുപ്പ് കേരള സർക്കാരും തമിലുള്ള ചർച്ചകളിൽ മുൻ തീരുമാനങ്ങൾ അടിസ്ഥാനപ്പെടുകയും 45 മീറ്ററിൽ ബി.എ.ടി അടിസ്ഥാനത്തിൽ ദേശീയപാതകൾ വികസിപ്പിക്കുവോൾ സമ്പര്കക്കുന്ന രോധിക്കേണ്ട ടാറ്റ് ഭാഗം വിതികുട്ടെമന്ന് ധരിക്കുന്നവർ പന്തര വിധ്യാക്കളാണ്. മുപ്പ് മീറ്ററിലും നാൽപ്പതിയഞ്ച് മീറ്ററിലും സഖാര യോഗ്യമായ നാലുവർപ്പാത പതിനാല് മീറ്റർ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത് രോധി വികസനത്തിനുപകരം നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം നടത്തുന്ന കമ്പനികളുടെ വാൺജ്യ താൽപര്യങ്ങൾക്കും റിയൽ എല്ലാം അജഞ്ജകൾക്കും വേണ്ടിയാണ്. ജനങ്ങളുടെ മുദ്ദികാവകാശങ്ങളും സന്തതും സംരക്ഷിക്കേണ്ട സർക്കാർ മുതലാളിമാരുടെ ഗുണകളായി ഭൂമി തട്ടിയെടുക്കുന്നതിന് നിയമം ചമക്കുകയും പോലിസ് സേനയെ ഒരുക്കിക്കൊടുക്കുകയുമാണ് ചെയ്തത്. ആശോളവത്കരണകാലത്തെ ഭരണകൂട്ടത്തിൽനിന്ന് പണി സെക്ക്യൂറിറ്റിക്കാരന്നേരുതാണെന്ന ഫോഡ് മുഖ്യമാണ് ആശയം കേരളത്തിലും ഇന്ത്യയിലും നടപ്പാക്കുവോൾ മുദ്ദികാവകാശങ്ങൾ ഹനിക്കപ്പെട്ടുന്ന തെങ്ങെന്നെയന്ന് പ്രക്ഷോഭ കാലത്ത് മലയാളി നേരിട്ടിയുകയായിരുന്നു.

കേരളത്തിലെ ദേശീയ പാത അബൈൻമെന്റ് നിർബന്ധത്തിലെ അഴിമതി ഇരകളുടെ ഏല്ലാവും വികസനത്തിൽനിന്ന് ആശ്വാതവും ഭീകരമായി വർദ്ധിപ്പിച്ചു. രാഷ്ട്രീയ- ഉദ്യോഗസ്ഥ- ഭൂമാഹിയ സാമ്പദിക്കൾ രോധിക്കേണ്ട അബൈൻമെന്റ് കുടുംബകൾ അവരുടെ താൽപര്യങ്ങൾക്കുന്നസ്വത്തായി മാറ്റി വരപ്പെട്ടു. ചേര്ത്തലു മുതൽ കുടുംബകൾ 26 ബാറുകളിൽ 21 ബാറുകളും അബൈൻമെന്റിന് പുറത്തായി. അതേ സമയം തോന്നകൾ കുമാരനാശാൻ സ്മാരകവും കൊല്ലു പാരിപ്പൂളിയിലെ ഇളംകുളം കുഞ്ഞൻപ്പിള്ള നംമാരകവും ചാലി പ്രാധാന്യമുള്ള ആരാധനാലയങ്ങളും അബൈൻമെന്റിന് അക്കാദം എൻ.എച്ച് പതിനേഴിൽ ആവശ്യത്തിലായികം ബൈപ്പാസുകളുടെ നിർമ്മാണത്തിലൂടെയാണ് അഴിമതി കൊഴുത്ത് തട്ടിച്ചുത്. ജനോപകാരപ്രദമാക്കുന്ന വികസനം നയ വൃത്തിയാനത്തിലൂടെ ചുംബണാ തമകവും അഴിമതിയിലൂടെ ജനദ്രോഹകരവുമായത്തിൽനിന്നുപോരാൻ രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളുടെ പിന്നുണ്ടായിരുന്നു. അജന്മാരുടെ പ്രക്ഷോഭത്തിൽ മെമ്പാനത്തിനാണ് നിർബന്ധിതരായി.

പ്രക്ഷോഭം ശക്തമാക്കുന്നു

2005-ൽ ഉപതിലുഗതാഗത വകുപ്പ് മന്ത്രി ബാലു കേരളത്തിലെ ദേശീയപാതകളും ബി.എ.ടി അടിസ്ഥാനത്തിൽ വികസിപ്പിക്കുമെന്ന് സുചിപ്പിച്ചപ്പോൾ തന്നെ എറിബാകുളത്ത് സമരത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ചിരുന്നു. ഇടപുള്ളി-മുത്തുകുന്ന മേഖലയിൽ രോധി വികസനത്തിന് 30 മീറ്റർ വിട്ട് കൊടുത്ത വർക്ക് തുച്ഛമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തുകളിൽ പ്രാഥിച്ച് വർഷം തികയുന്നതിനു മാറ്റപ്പ് വിണ്ണു കുടിശയാൻ പ്രിക്കൽ പ്രവൃത്തപരമായ സമരത്തെ ശക്തമാക്കി. സോജിഡാരിഡിയുടെയും എൻ.എസ്.ആർ.ആർ.യുടെയും സാഹകരണത്തോടെ മാർഷിം ചോദംപ്ലഞ്ചി നേതൃത്വം നൽകിയ പ്രക്ഷോഭം പിന്നീട് കേരളത്തിൽ പടർന്ന് പന്തലിച്ച് ദേശീയ പാത സമരത്തിന് കരുതുന്ന ദിശയും നൽകി. അതിനെത്തുടർന്ന് എൻ.എച്ച് പതിനേഴിൽ കേരള സംസ്ഥാന ആക്ഷണികൾ കൗൺസിലിലും എൻ.എച്ച് നാൽപ്പതിയേഴിൽ കേരള സംസ്ഥാന ആക്ഷണി ഫോറുവും രൂപവത്കരിക്കപ്പെട്ടു. തുടക്കത്തിൽ ഇരകൾക്കുപുറമെ വിരലിലെ സ്റ്റാഫും സാംസ്കാരിക മനുഷ്യാവകാശ പ്രവർത്തകരും സോജിഡാരിഡിയും എൻ.എസ്.ആർ.ആർ.യും നേതൃത്വം നൽകിയ സമരം വളരെ വേഗം ദേശീയ പാതകൾ കൂടുന്നവും പ്രദേശ തേരുക്കു വ്യാപിച്ചു. കഷി വൃത്ത്യാസമില്ലാതെ ജനങ്ങൾ അവകാശങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി നേതൃത്വമെന്നും പിന്നീട് അധിനിവേശ പ്രതിരോധ സമിതിയും കുട്ടി അഫ്മർ കുട്ടിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ മുസ്ലിം ലീഗും തെക്കൻ കേരളത്തിൽ ജെ.എസ്.എസും സമരം ആരോടുതു.

കേരളത്തിലെ പൊതു നിരത്തുകൾ നഷ്ടപ്പെട്ടുകയാണെന്ന യാമാർമ്മപ്പും തിരിച്ചറിഞ്ഞതോടെ ജൂറിൽ കുപ്പണ്ണയും, വി.എ.എ.സുഡാരിൻ, എ.പി.വിരോദകുമാർ, സാറാ ജോസഫൻ, കെ.പി.രാമനുണ്ണി, കാനായി കുമാരിയാമൻ, ഓ.അബ്ദുർരഹ്മാൻ, സി.ആർ. നിലകുമാർ തുടങ്ങി ഒട്ടവയി റാഷ്ട്രീയ സാമൂഹിക പ്രമുഖർ പ്രക്ഷോഭത്തിൽനിന്ന് ആവേശമായി മാറ്റി. മലപ്പുറത്തും വടക്കരയിലും ആലപ്പുഴയിലും കൊല്ലത്തും പോലീസിന്റെ മർദ്ദനമേറ്റിട്ടും സർവോ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ തകണ്ഠ വിസ്തീര്ണ യാവുന്നതിൽ കുടുംബാനും രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾ നിർബന്ധിതരാവുകയായിരുന്നു.

പ്രകേശംവീജയം നൽകുന്ന പാംങ്ങൾ

ഇരകളും സമര സംഘടനകളും ഉയർത്തിയ മുദ്രാവാക്യം കേരളം ഒറ്റക്കടായി ഏറ്റുത്തു വെന്നതാണ് ദേശീയപാത പ്രകേശംവീജയം എറ്റവും വലിയ വിജയം. ദേശീയപാത സമരം പൊതു ഇടങ്ങൾ സ്വകാര്യവത്കരിക്കുന്നതിനെതിരെയും സേവനമേഖലകളിൽ നിന്ന് സർക്കാർ പി ധാരുന്നതിനെതിരെയുമുള്ള സമരം കൂടിയായിരുന്നു. മറ്റൊരർത്ഥത്തിൽ ആഗോളവത്കരണത്തിൻ്റെ വികസന ആശയങ്ങൾക്കെതിരെ സമകാലിക കേരളത്തിലെ സാധാരണക്കാർ നൽച്ചു വിജയിപ്പിച്ചു ഉജ്ജവല സമരം. നവമുതലാളിത്ത മൂലധനങ്ങളിലും ചൂഷണാധിഷ്ഠിത വികസനത്തിനെതിരെ മുവ്യധാര രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളുടെയും മാധ്യമങ്ങളുടെയും പിന്നുണ്ടില്ലെത്തെന്ന ജനപക്ഷ ചേരികൾക്ക് വിജയം വരിക്കാൻ സാധിച്ചുവെന്നത് ഭാവി കേരളത്തിൻ്റെ രാഷ്ട്രീയ മാറ്റത്തിൻ്റെ സുക്ഷ്മമായ അടിഭ്യാസകളുടെ സൃഷ്ടന്തരാണ്. വികസന പ്രക്രിയകളുടെ ഭാഗമായി ജീവിത മാർഗ്ഗം വഴിക്കുകയും കൂടിഭയാഴിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നവരെ സംരക്ഷിക്കാൻ നമ്മുടെ നിയമസംബിധാനം എത്ര ദുർബലമാണെന്ന് ജനങ്ങളെ വീണ്ടും ഓർമ്മിപ്പിച്ചു സമരം കൂടിയാണ് ദേശീയപാത പ്രകേശംവീജയം. ■